

Κείμενο 49 – Σημειώσεις και Παραδείγματα για τις Γερονδιακές Έλξεις

interficio: σχηματίζει προστακτική ενεστώτα *interfice*, όπως όλα τα σύνθετα του *facio*, ενώ το *facio* σχηματίζει προστακτική ενεστώτα *fac*.

posco: δεν διαθέτει σουπίνο. Για την αντικατάστασή του χρησιμοποιείται το σουπίνο του ρήματος *postulo*: *postulatum*.

unguis –is: αρσενικό. Αφαιρετική ενικού: *ungui* και *ungue*.

Προσοχή στους αρχικούς χρόνους του ρήματος **reseo** (1): *reseo*, *resecui*, *resectum*, *resecāre*.

Μετοχή μέλλοντα: *resecaturus*, -a, -um.

forte: επίρρημα. Πρόκειται για την επιρρηματοποιημένη αφαιρετική ενικού του ουσιαστικού *fors*, *fortis* = τύχη. Δεν σχηματίζει παραθετικά.

secrete/secreto: επίρρημα. Σχηματίζει μόνο συγκριτικό βαθμό: *secretius*.

temerarius, -a, -um: σχηματίζει περιφραστικά παραθετικά (*magis temerarius*, -a, -um, *maxime temerarius*, -a, -um), επειδή προηγείται φωνήεν της κατάληξης -us.

Η κτητική αντωνυμία **meus, mea, meum** είναι η μόνη που σχηματίζει κλητική ενικού στο **αρσενικό και στο θηλυκό γένος: meus/mi και mea αντίστοιχα.**

<p>de interficiendo Caesare, unguium resecandorum causa, ad eam obiurgandam: <u>υποχρεωτικές γερονδιακές έλξεις. Η μορφή τους πριν την έλξη:</u> de interficiendo Caesarem, ungues resecandi causa, ad obiurgandum eam.</p>

ΓΕΡΟΥΝΔΙΑΚΗ ΕΛΞΗ

Γερονδιακή έλξη ονομάζεται η χρήση **γερονδιακού αντί γερονδίου**. Πιο συγκεκριμένα η μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης (με γερούνδιο) σε παθητική (με γερονδιακό).

σημείωση: στη μετάφραση διατηρούμε την ενεργητική σύνταξη σαν να μην υπήρχε η έλξη.

πότε γίνεται

Η γερονδιακή έλξη **μπορεί να γίνει**, όταν το γερούνδιο ανήκει σε μεταβατικό ρήμα που **έχει αντικείμενο σε αιτιατική**.

σημείωση 1: γερονδιακή έλξη μπορεί να γίνει και με ρήματα που συντάσσονται με αφαιρετική, όπως το *utor*.

σημείωση 2: αποφεύγουμε τη γερονδιακή έλξη, όταν αντικείμενο του γερονδίου είναι το ουδέτερο αντωνυμίας ή επιθέτου.

πότε είναι υποχρεωτική

Η γερονδιακή έλξη είναι **υποχρεωτική**, όταν:

- έχουμε **εμπρόθετο τύπο** γερονδίου με αντικείμενο σε αιτιατική.
- έχουμε γερούνδιο σε πτώση **δοτική** με αντικείμενο σε αιτιατική.

σημείωση: γερούνδιο σε πτώση **δοτική** δεν συναντάμε στα σχολικά κείμενα.

πώς γίνεται

ενεργητική σύνταξη (με γερούνδιο):	cupiditas	interficiendi	feminas
		2 ↓	1 ↓
παθητική σύνταξη (με γερουνδιακό):	cupiditas	interficiendarum	feminarum

- **βήμα 1^ο:** το αντικείμενο του γερουνδίου (feminas) παίρνει **την πτώση του γερουνδίου**, που εδώ είναι γενική (feminarum). Το αντικείμενο δηλ. του γερουνδίου γίνεται υποκείμενο του γερουνδιακού.

βήμα 2^ο: το γερούνδιο (interficiendi) τρέπεται σε γερουνδιακό (interficiendarum) που να συμφωνεί με το **γένος** και τον **αριθμό του ουσιαστικού** (εδώ θηλυκό, πληθυντικού).

Με άλλα λόγια, το γερούνδιο δίνει την πτώση και το ουσιαστικό δίνει το γένος και τον αριθμό.

π.χ. gerendi et administrandi rem publicam [32]

↓	↓	↓
gerendae et administrandae	rei publicae	

Το αντικείμενο του γερουνδίου (rem publicam) παίρνει την πτώση του γερουνδίου, που εδώ είναι γενική (rei publicae). Τα γερούνδια (gerendi et administrandi) τρέπονται σε γερουνδιακά (gerendae et administrandae) που να συμφωνούν με το **γένος** και τον **αριθμό του ουσιαστικού** (εδώ θηλυκό, ενικού). **Η έλξη δεν είναι υποχρεωτική.**

colendo et cogitando homines excellentes [32]

↓	↓	↓	↓
colendis et cogitandis	hominibus	excellentibus	

Το αντικείμενο του γερουνδίου (homines excellentes) παίρνει την πτώση του γερουνδίου, που εδώ είναι αφαιρετική (hominibus excellentibus). Τα γερούνδια (colendo et cogitando) τρέπονται σε γερουνδιακά (colendis et cogitandis) που να συμφωνούν με το **γένος** και τον **αριθμό του ουσιαστικού** (εδώ αρσενικό, πληθυντικού). **Η έλξη δεν είναι υποχρεωτική.**

μετατροπή της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική (αντίστροφη έλξη)

παθητική σύνταξη (με γερουνδιακό):	cupiditas	interficiendarum	feminarum
		2 ↓	1 ↓
ενεργητική σύνταξη (με γερούνδιο):	cupiditas	interficiendi	feminas

- **βήμα 1^ο:** το υποκείμενο του γερουνδιακού (feminarum) γίνεται αντικείμενο του γερουνδίου σε πτώση **αιτιατική** (feminas).
- **βήμα 2^ο:** το γερουνδιακό (interficiendarum) τρέπεται σε γερούνδιο (interficiendi) διατηρώντας την **ίδια πτώση** (εδώ γενική).

π.χ. unguium resecandorum causā [49]

↓	↓	
ungues	resecandi	causā

Το υποκείμενο του γερουνδιακού (unguium) γίνεται αντικείμενο του γερουνδίου σε πτώση **αιτιατική** (ungues). Το γερουνδιακό (resecandorum) τρέπεται σε γερούνδιο (resecandi) διατηρώντας την **ίδια πτώση** (εδώ γενική).